

Drøftingssak

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
	Oppvekstutvalget	21.01.2020

Saksbehandler: Erik Jakobsen

Arkivsak: 2020/282

Dato: 14.01.2020

Drøfting - Leirskole, skoleturer og overnattingsturer - Oversikt over dagens praksis

Drøftingstema:

Skolene har satt opp en oversikt over dagens praksis når det gjelder leirskole, skoleturer og overnattingsturer. De har også gjort rede for hva lov og læreplaner krever. Dagens praksis ved skolene viser stor variasjon og vi ser et behov for en mer lik praksis skolene imellom.

Målet er å få laget felles retningslinjer og vi ønsker innspill på hva Oppvekstutvalget ønsker at retningslinjene skal si noe om.

Bakgrunn:

Gratisprinsippet

Gratisprinsippet i grunnskolen er regulert i [opplæringsloven § 2-15](#). Der står det at kommunen ikke kan kreve at elevene eller foreldrene dekker utgifter i forbindelse med grunnskoleopplæringen. Det gjelder både undervisningsmateriell og faglige og sosiale aktiviteter som skolen arrangerer som en del av opplæringen. Skolen og kommunen kan heller ikke kreve egenbetaling for aktiviteter som er en del av opplæringen, men som foregår utenfor skoletiden.

Lovpålagt leirskole

Fra 1.august 2019 har kommunene en lovfestet plikt til å tilby sine elever leirskoleopphold eller annen skoletur som en del av elevenes grunnskoleopplæring. Varighet skal være på minst tre overnattinger.

Utdanningsdirektoratet gir tilskudd til leirskoleopplæring for våren og høsten 2019 på grunnlag av kommunenes registrerte antall leirskoleelever i Grunnskolens Informasjonssystem (GSI). Støtten tilsvarer omtrent det leirskolens hjemkommune skal ha i kompensasjon for leirskolelærer.

Skole	Dagens leirskoleordning i skolene
Testmann	Det har de siste årene ikke vært leirskole – også dette med bakgrunn i økonomi. Skolen har likevel fått muligheter til å søke på Rovdyrskolen i Lierne, og de siste par årene har vi vært så heldig at vi har fått lov til å delta her. Dette har ikke betydd så veldig store utgifter, men det har gått noe

Skole	Dagens leirskoleordning i skolene
	penger da elevene får middag betalt av skolen, i tillegg til at lærerne får den godtgjørelsen de har krav på. Dette utgjør noen kroner. Som regel har det vært med to lærere i tillegg til foreldre.
Vanvikan	Vanvikan skole hadde tidligere leirskole i 8. klasse. Vi hadde avtale med Hitra leirskole på Skårøya. Siste kull som deltok på det var 2000-kullet. De var på leirskole i våren 2014. Etter det ble avtalen pga. økonomi, med leirskolen sagt opp, og leirskole avskaffet. Gjennom fylkesmannen i Nord-Trøndelag fikk skolen et tilbud om «Rovdyrskole» i Lierne. Vi var der to år med 7. klasse. Det var 3 overnattinger. Alt ble dekt av Fylkesmannen.
Stadsbygd	Gjennomføres på 7. trinn. Drageid leirskole i Osen har blitt brukt de siste årene. Dette er en bemannet leirskole, men de krever at skolen sender med tilstrekkelig med voksne. To pedagoger og en fagarbeider/assistent har vært «normalen» på voksentetthet. Utgift på ca 7000 pr person i tillegg til ordinær lønn. Mertid tas ut som avspasering etter avtale. Utgifter til buss på ca 15 000. Alt dette dekkes av skolebudsjettet. Selve leirskolen koster kr 2 900,- pr elev.
Åsly	Åsly skole har samme opplegg som Stadsbygd skole, men drar med 6. klassingene. Vi bemanner med kontaktlærerne, men må ofte supplere med en ekstra voksen hvis det er spesialpedagogisk behov i gruppa. Kostnaden blir noe større enn det Stadsbygd skole har gjennom at Åsly har større elevgrupper.
Mælan	Mælan bruker også Drageid leirskole, og har tilnærmet samme kostnad pr elev som Stadsbygd og Åsly skoler.
F/H skole	Hvert andre år er vi på leirskole i fem dager for 6. og 7. trinn, det andre året er hele mellomtrinnet på telttur i tre dager. Skolen bruker Drageid leirskole. Leirskolen kostet våren 2019 totalt ca kr 65 000. Året med tre overnattinger lokalt får kostnader i form av lønn til lærer(e)
Estimert kostnad	Hvis vi tenker oss at alle skolene drar til Drageid leirskole hvert år fra mandag til fredag vil det tilsvare en kostnad på ca: Kr 2984,- pr elev x 130 elever + 12 lærere = ca 430 000,- 430 000,- tilsvarer ca 60% stilling med lærer Lærere/ansatte som er med på leirskole får vanlig lønn samt et tillegg. Det er også vanlig med noe avspasering, eller timer til innarbeiding som det står i avtaleverket. Bemannet leirskole er regulert i SGS 1010.

Hva sier læreplanen?

Overnattingsturer i kroppøving. Kompetansemål og gjennomføring i skolene

Etter 7. trinn	Gjennomføre overnattingstur og reflektere over egne naturopplevingar
Etter 10. trinn	Gjennomføre friluftsliv til ulike årstider, og med overnatting ute, og reflektere over kva naturopplevingar kan ha å seie for ein sjølv og andre

Skole	Dagens ordning ved skolene
Testmann	Det er praktisert overnattinger på skolen på noen trinn på mellom- og ungdomstrinnet. Her er det slik at det er foreldrene som er sammen med elevene om natten, mens de ansatte går hjem før midnatt. Medgått tid avspaseres, og det er ikke noen form for ekstra utbetaling. Kveldstillegg el. blir ikke utbetalt. Er det noen som må ha to oppmøter denne dagen, kommer delt dagsverk inn.

Skole	Dagens ordning ved skolene	
Vanvikan	Vi har vanligvis hatt en overnattingstur på småtrinn. Vi har hatt det vi kaller for «lesevake» i 5. klasse. Det vil si at elevene ligger over på skolen, og «leser» utover kvelden og natta. Vi har hatt en overnattings- gymtur på ungdomstrinn. På grunn av klassestørrelser og lærertetthet, har denne vært arrangert annenhver høst for 9. og 10. klasse.	
Mælan	Overnatting i friluft. To turer pålagt i kroppsøvfingsfaget innen 10. kl. Skolen praktiserer 3 turer. En for hver høst. «Sammenristing» av elevgruppen har vært målet med turene ved skolen vår. Lønnes som ubemannet leirskole. Ca. 2000 kr ekstra per døgn.	
Stadsbygd	Overnattingstur iht læreplan- ungdomstrinn: Dette gjennomføres på 10. trinn, og er helt og holdent i regi av lærere, som også deltar og får kompensert for dette gjennom at ekstra timer blir tatt ut som avspasering.	
Åsly	Åsly gjennomfører overnattingstur for mellomtrinnselevene og for 9. trinn. Mellomtrinnets overnatting er i forbindelse med friluftuka hver vår og ungdomstrinnet gjennomfører om høsten. Lærerne avspaserer sammen med elevene dagen etter overnattingen.	
F/H	Fevåg/Hasselvika skole gjennomfører telttur med tre overnattinger annethvert år (når det ikke er leirskole)	
Estimert kostnad for to overnattinger i året etter kompetansemål i kroppsøving etter 7. og 10. trinn.		
Antall elever	8 busser a 3000,-	24 000
260 elever	20 lærere 4 timer til innarbeiding 80 timer = ca10% stilling	70 000
	Døgnpris lærere (1000* 20)	20 000
	Stipulert totalpris for 260 elever	114 000

Skoleturer for 10. klassene

Sted og tid	Finansiering
Testmann Her er det foreldre som står for arrangering og gjennomføring. Det er dugnad som stort sett er inntektskilden i tillegg til klasseparing. Arrangering av 17. mai er det også denne foreldregruppa som står for og det er regnet som en del av inntektsgrunnlaget. Det har vært veldig varierende hvor turene har gått til. Forrige kull dro til Oslo, mens årets kull var i Polen med Aktive fredsreiser. (Denne uka fikk jeg informasjon om at Aktive fredsreiser har søkt statsstøtte for klassen til turen og de fikk ca 27.000 kr innvilget.) Det er ikke praktisert at skolens personale deltar på turen. Det har vært tilfeller der de har deltatt, men da som foreldre og ikke som skolens ansatte. Det er praktisert flytting av arbeidstid for å delta på turen, og de ansatte har benyttet seg av avspaseringstimer. Ved et tilfelle for et par år siden ble det innvilget fri med lønn for en ansatt for å være med på klasseseturen da vi som skole	Foresatte og elever samler inn penger som dekker kostnadene for elever og foresatte som er reiseledere. Lærere er vanligvis ikke med. Vanligvis ingen kostnad for skolen

Sted og tid	Finansiering
så at om vi skulle bevare egne ansatte (som deltok som foreldre på turen) måtte det bare bli slik. Den ansatte fikk da ikke noen form for godtgjøring eller kompensasjon for deltakelsen ut over vanlig lønn.	
Vanvikan Elevene har dratt på skoletur på høsten i 10. klasse. Varighet 6 – 8 dager. Det har tradisjonelt sett dratt til Polen på opplegget til Aktive Fredsreiser. Ser at det i de seinere årene har dreid noe mer mot mindre opplegg rundt dette, og at de i stedet har blitt mer fornøyerse. Men alle har dratt til utlandet. Opprinnelig var dette en tur i skolens regi. Men pga. av økonomi ble det bestemt at lærere ikke kunne være med. Siste gang lærerne var med var med 1990-kullet, dvs i 2005. Etter det er turen finansiert og arrangert av foreldre. Lærerne har ikke deltatt på disse turene. Men siste år ble kontaktlærer i 10. kl invitert med av foreldre. De dekket utgiftene for henne. Hun fikk fri fra skolen med lønn, men fikk ikke betalt noe for å være med.	Foreldrene selger dopapir, har loppemarked og diverse andre arrangement. Dette er nøye regulert, slik at det er bestemt når neste klasse kan begynne innsamling av penger. Halvparten av inntektene på 17. mai går til det årets 8. klasse. Foreldrene samler inn mye penger. «Overskuddet» har enkelte ganger blitt fordelt og delt ut til elevene på avslutningsfesten i 10. kl Vanligvis ingen kostnad for skolen
Åsly Skoletur til Oslo for elevene på 10. trinn hver høst. Kostnaden er avhengig av om klassen får støtte fra Stortinget. Skolen er ansvarlig for klasseturen, og et pedagogisk opplegg ledet av lærere gjennomføres. Foreldre stiller opp som reiseledere sammen med lærere. Tog og rimelig overnatting (Haraldsheimen). Turen gjennomføres i skoletid.	Turen finansieres gjennom midler som foresatte og elever samler inn. På Åsly er det stort sett 17. mai arrangement og bruktbutikk som gir inntektene. Skolen lønner lærere/ansatte som deltar.
Mælan Turen går til Oslo og gjennomføres om høsten etter samme mønster som Åsly. Skolen dekker lønnsutgifter for lærerne. Skolen har ansvar for det pedagogiske opplegget og turen gjennomføres i skoletid. Praksis ved skolen har vært å lønne ut lærer som ved bemannet leirskole, men det er feil etter avtaleverket.	Foreldre og elever samler inn penger på dugnad og betaler opphold og reise til elevene og lærer og foreldre som deltar. Skolen lønner lærere/ansatte som deltar.
Stadsbygd Gjennomfører klassetur til utlandet. London, Barcelona og Berlin er typiske turmål. Skolen har ansvar for planlegging sammen med foresatte, og skolen har ansvar for det pedagogiske opplegget. Foresatte er med som reiseledere sammen med lærere. Turen gjennomføres i skoletid. Dette er som kjent en tur som trinnet «sparer» til gjennom aktiviteter lokalt (17. mai, bruktbutikk, julemarked). Dette er en godt innarbeidet	Turen finansieres gjennom 17. mai arrangement, julemarked og bruktbutikk der elever og foresatte bidrar. Godt innarbeidet. Skolen lønner lærere/ansatte som deltar.

Sted og tid	Finansiering
struktur over mange år som fører elevene enten til London, Berlin eller Barcelona. Innsamlende midler er i størrelsesorden 250-300 000, som uavkortet har gått til å dekke reisekostnadene.	
Estimert kostnad Estimat av lønnskostnad som påløper ekstra (ut over vanlig lønn) hvis alle skolene tar ansvar for skoleturen og betaler ut ekstra lønn til lærerne og må bruke vikarer i timer til innarbeiding. Det er delte meninger om tilleggene kan betales ut som «annet arbeid» eller som lærertimer. Skoleturer er hjemlet i SGS 1010.	Foreldre og elever samler inn midler til å dekke reise og opphold for lærere. Fem skoler og to lærere pr skole gir en total lønnskostnad ut over vanlig lønn på ca kr 250 000,-.

Forslag til fremdriftsplan:

1. Det lages et forslag til retningslinjer, som drøftes videre i Oppvekstutvalget 10. mars.
2. Forslag til retningslinjer legges ut på høring til skolene, inkl. deres rådsorganer.
3. Når høringsrunden er ferdig, utformes det retningslinjer som vedtas av Oppvekstutvalget i løpet av våren.